

>> (fortsat fra forrige side)

Den læser, der ønsker at få en kort og overskuelig introduktion til Lev Vygotskys tanker om "stilladsering" og "zonen for næstfølgende udvikling" og anvendelsen af disse ideer i Michaels arbejde, kan med fordel læse dette kapitel. Efter denne introduktion til Lev Vygotskys ideer giver Michael sine kolleger på konferencen og os som læsere en transskription af en god del af den første samtale med den unge mand og hans mor. Det er en samtale, som er illustrativ for Michaels følsomme, nærværende praksis og for hans fokus på til stadighed at skabe et afsæt for, at drengen og hans mor kan tage det næste skridt i samtalen.

Alle tre oplæg er, som tidligere nævnt, afbrudt af refleksioner fra de andre oplægsholdere plus Jaakko og til slut med indlæg fra kongresdeltagerne. Især finder jeg drøftelserne mellem Tom, Jaakko, Harlene og Michael spændende. De har gode, skarpsindige og undertiden udfordrende spørgsmål til hinanden og er ikke bare respektfuldt anerkendende. De går hinanden på klingen, så jeg ind imellem har taget mig selv i at blive lidt anspændt. Hvad sker der her?? Der er nogle absolutte højdepunkter i disse udvekslinger. Læs det selv!

De to "international outsider thoughts" fra John Gurnæs og Yishai Shalif, som følger efter hvert kapitel, har et meget forskelligt fokus, og det fungerer efter min mening rigtig godt. John Gurnæs har i høj grad taget et inspirerende Wittgenstein-filosofisk og et videnskabsteoretisk perspektiv i sine kommentarer, mens Yishai Shalif tager en mere personlig "outsider witness"-position.

Som det fremgår, er der tale om en bog, hvor udsagn og refleksioner veksler. Bogens opbygning giver bogen en dynamik, som er med til at underbygge hver bidragsydners tanker og antagelser og holde læseren fremme i stolen som en usynlig deltager i en refleksiv proces. ■

TIPS

Af: Susanne Bargmann

TIP 1: Hvilket "sample" er anvendt i forskningen

Konklusioner i forskningsstudier træffes på baggrund af at man har undersøgt et udsnit (et sample) af en population. Når man skal vurdere undersøgelsens konklusioner må man først vurdere om undersøgelsens "sample" er repræsentativt for den gruppe mennesker man drager konklusioner i forhold til.

Eksempel: En terapi-metode opnår godkendelsen som "evidensbaseret" i forhold til behandling af "borderline-personlighedsforstyrrelse". Herefter anbefales den til behandling af alle borderline-patienter i Danmark. Forskningen der ligger til grund for evidensbaseringen er foretaget med et sample af hvide kvinder mellem 18-25 år. Hvordan kan forskningen sige os noget om behandlingen af f.eks. mænd med borderline-diagnose, børn- og unge med borderline diagnose, klienter med anden etnisk baggrund, osv.

TIP 2: Hvem står som forfatter af forskningsstudiet?

Når forskere undersøger metoder, de selv har en præference i forhold til (hvis de f.eks. undersøger den terapiform de selv har udviklet), vil de med større sandsynlighed opnå fund der viser at metoden er effektiv. Dette tales om som "researcher allegiance" effekten. Det skal ikke forstås sådan, at forskere bevidst snyder med resultaterne, men mere som et udtryk for at der kan være vilkår omkring studiet, som forskeren er blind for, der i sig selv favoriserer forskerens egen metode.

DERFOR: hvis udvikleren af metoden står som forfatter på artiklen, skal resultaterne tolkes mere forsigtigt, da resultaterne givetvis vil vise sig noget mere moderate hvis undersøgelsen blev gentaget af uafhængige forskere.

Forskningsgruppen vil i de næste numre af Systemisk Forum bringe en artikel, som fører læseren lidt længere ind i debatten omkring evidens og forskning. Håbet med artikelrækken er at starte en debat omkring systemisk og narrativ terapi i en verden præget af evidens og forskning. Udover artiklen vil der i hvert nummer ligeledes være nogle konkrete tips til at kunne læse forskningslitteratur kritisk. Nedenfor kommer de første tips.

til at læse en forskningsartikel II

Af Susanne Bargmann og Laura Tang Jensby, STOKs forskningsgruppe.

Tip 3: Hvad sammenligner man med hinanden?

Når studier sammenligner to behandlingsmetoder med hinanden, for at afgøre "hvilken metode er mest effektiv", skal man være særlig opmærksom på, om studiet indebærer en fair sammenligning.

Har terapeuterne lige vilkår for at udføre deres metode (f.eks. i forhold til sagspres, adgang til supervision, uddannelse i metoden, osv.). Derudover er det vigtigt at være opmærksom på, om de undersøgte metoder har samme "intensitet" eller "dosis". En særlig anvendt sammenligning er "Metode X" sammenlignet med "TAU" (=sædvanlig behandling).

TAU kategorien er en uklar definition, som kan omfatte meget forskellige elementer (psykoedukation, støttende samtaler, gruppesamtaler, mv.). Det betyder at TAU-kategorien ofte ikke vil være en fair sammenligning med "Metode X".

Eksempel: Metode X sammenlignes med TAU. Terapeuterne der skal udføre Metode X modtager undervisning og supervision af udvikleren af metoden. De får nedbragt deres antal af sager med 35%, for at have tid til fordybelse i metoden. Metoden indbetter ugentlige familiesamtaler, gruppesamtaler for enkelte familiemedlemmer, støttende individuelle samtaler samt ugentlige telefonopfølgninger – de fleste familier er i næsten daglig kontakt med terapeuterne.

TAU-terapeuterne får ikke uddannelse eller supervision og har det samme sagspres som før (dvs. 35% flere sager end terapeuterne i Metode X). De tilbyder familierne psykoedukative grupper hver 14. dag kombineret med selvhjælpsgrupper og en familiesamtale 1 gang om måneden. Studiet ender med at vise, at familierne der modtager Metode X klarer sig bedre end familierne der modtager TAU. Herefter konkluderes det at Metode X er mere effektiv en almindelig familiebehandling. Er denne konklusion rimelig?

TIP 4: Er der terapeut-forskelle?

Når man sammenligner 2 metoder med hinanden – f.eks. Metode X med Metode Y, skal man være opmærksom på at forskelle på de to metoder kan skyldes andet end metoderne, f.eks. terapeut-faktorer.

Eksempel: Metode X sammenlignes med Metode Y. Terapeuterne i Metode X har udviklet metoden, de underviser andre terapeuter i hele verden, og er erfarne og dygtige terapeuter. Terapeuterne i Metode Y har fået en kortere introduktion til metoden og er herefter blevet bedt om at følge manualen. Ved studiets afslutning viser det sig at Metode X har haft den største effekt. I dette tilfælde må man igen forholde sig til om denne konklusion er rimelig= Eller om forskellen på de to metoder kan skyldes terapeut-forskelle fremfor metode-forskelle. ■